

gramatika-eranskina

DEKLINABIDEA

BOKALEZ AMAITZEN DIREN HITZAK

	BIZIDUNAK ETA BIZIGABEAK		
	MUGAGABEA	SINGULARRA	PLURALA
Absolutiboa Partitiboa Ergatiboa Datiboa	etxe etxerik etxek etxeri	etxea – etxeak etxeari	etxeak – etxeek etxeei
Genitiboa Leku-genitiboa (bizigabeak) (bizidunak)	etxeren etxetako umeren baitako	etxearen etxeko umearen baitako	etxeen etxeetako umeen baitako
Instrumentala Soziatiboa Motibatiboa	etxez etxerekin etxe(ren)gatik	etxeaz etxearekin etxea(ren)gatik	etxeez etxeekin etxeengatik
Destinatiboa	etxerentzat etxerendako	etxearentzat etxearendako	etxeentzat etxeendako
Prolatiboa	etxetzat etxetako	–	–
BIZIGABEAK SOILIK			
Inesiboa Ablatiboa Adlatibo soila Muga-adlatiboa Hurbiltze-adlatiboa	etxetan etxetatik etxetarik etxetara(t) etxetaraino etxetarantz	etxean etxetik etxera(t) etxeraino etxerantz	etxeetan etxeetatik etxeetarik etxeetara(t) etxeetaraino etxeetarantz
BIZIDUNAK SOILIK			
Inesiboa Ablatiboa Adlatibo soila Muga-adlatiboa Hurbiltze-adlatiboa	txori(ren)gan txori(ren)gan(d)ik txori(ren)gana(t) txori(ren)ganaino txori(ren)ganantz	txoria(ren)gan txoria(ren)gan(d)ik txoria(ren)gana(t) txoria(ren)ganaino txoria(ren)ganantz	txoriengan txoriakan txoriengan(d)ik txoriakandik txoriengana(t) txoriakana txorienganaino txoriakanaino txorienganantz txoriakanantz

“a” bokalez bukatutako hitzetan gertatzen diren aldaketak:

a + a = a neska + ak = neskak a + e = e neska + ek = neskek

DEKLINABIDEA

KONTSONANTEZ AMAITZEN DIREN HITZAK

	BIZIDUNAK ETA BIZIGABEAK		
	MUGAGABEA	SINGULARRA	PLURALA
Absolutiboa Partitiboa Ergatiboa Datiboa	lan lanik lanek lani	lana – lanak lanari	lanak – lanek lanei
Genitiboa Leku-genitiboa (bizigabeak) (bizidunak)	lanen lanetako mutilen baitako	lanaren laneko mutilaren baitako	lanen lanetako mutilen baitako
Instrumentala Soziatiboa Motibatiboa Destinatiboa Prolatiboa	lanez lanekin lanengatik lanentzat lanendako lantzat landako	lanaz lanarekin lana(ren)gatik lanarentzat lanarendako –	lanez lanekin lanengatik lanakatik lanentzat lanendako –
BIZIGABEAK SOILIK			
Inesiboa Ablatiboa Adlatibo soila Muga-adlatiboa Hurbiltze-adlatiboa	lanetan lanetatik lanetarik lanetara(t) lanetaraino lanetarantz	lanean lanetik lanera(t) laneraino lanerantz	lanetan lanetatik lanetarik lanetara(t) lanetaraino lanetarantz
BIZIDUNAK SOILIK			
Inesiboa Ablatiboa Adlatibo soila Muga-adlatiboa Hurbiltze-adlatiboa	mutilengan mutilengan(d)ik mutilengana(t) mutilenganaino mutilenganantz	mutila(ren)gan mutila(ren)gan(d)ik mutila(ren)gan mutila(ren)ganaino mutila(ren)ganantz	mutilengan mutilakan mutilengan(d)ik mutilakandik mutilengana(t) mutilakana mutilenganaino mutilakanaino mutilenganantz mutilakanantz

ERAKUSLE ARRUNTAK	HAU		HORI		HURA	
	SINGULARRA	PLURALA	SINGULARRA	PLURALA	SINGULARRA	PLURALA
Absolutiboa	HAU	HAUEK	HORI	HORIEK	HURA	HAIEK
Ergatiboa	HONEK	HAUEK	HORREK	HORIEK	HARK	HAIEK
Datiboa	HONI	HAUEI	HORRI	HORIEI	HARI	HAIEI
Genitiboa	HONEN	HAUEN	HORREN	HORIEEN	HAREN	HAIEEN
Soziatiboa	HONEKIN	HAUEKIN	HORREKIN	HORIEKIN	HAREKIN	HAIEKIN
Destinatiboa	HONENTZAT	HAUENTZAT	HORRENTZAT	HORIENTZAT	HARENTZAT	HAIENTZAT
	HONENDAKO	HAUENDAKO	HORRENDAKO	HORIENDAKO	HARENDAKO	HAIENDAKO
Motibatiboa	HONE(N)GATIK	HAUE(N)GATIK	HORRE(N)GATIK	HORIE(N)GATIK	HARE(N)GATIK	HAIE(N)GATIK
					HARGATIK	
Instrumentala	HONETAZ	HAUETAZ	HORRETAZ	HORIEETAZ	HARTAZ	HAIEETAZ
	HONEZ	HAUEZ	HORREZ	HORIEZ	HAREZ	HAIEZ
	HONEZAZ	HAUEZAZ	HORREZAZ	HORIEZAZ		HAIEZAZ
Inesiboa	HONETAN	HAUETAN	HORRETAN	HORIE TAN	HARTAN	HAIE TAN
Leku-genitiboa	HONETAKO	HAUETAKO	HORRETAKO	HORIE TAKO	HARTAKO	HAIE TAKO
Ablatiboa	HONETATIK	HAUETATIK	HORRETATIK	HORIE TATIK	HARTATIK	HAIE TATIK
	HONETARIK	HAUETARIK	HORRETARIK	HORIE TARIK	HARTARIK	HAIE TARIK
Hurbiltze-adlatiboa	HONETARA(T)	HAUETARA(T)	HORRETARA(T)	HORIE TARA(T)	HARTARA(T)	HAIE TARA(T)
	HONETARANTZ	HAUETARANTZ	HORRE TARANTZ	HORIE TARANTZ	HARTARANTZ	HAIE TARANTZ
Muga-adlatiboa	HONETARAINO	HAUETARAINO	HORRE TARAINO	HORIE TARAINO	HARTARAINO	HAIE TARAINO
Adlatiboaren gainean eraikia	HONETARAKO	HAUETARAKO	HORRE TARAKO	HORIE TARAKO	HARTARAKO	HAIE TARAKO
BIZIDUNAK						
Inesiboa	HONENGAN	HAUENGAN	HORRENGAN	HORIE NGAN	HARENGAN	HAIE NGAN
	HONEN BAITAN	HAUEN BAITAN	HORREN BAITAN	HORIE N BAITAN	HAREN BAITAN	HAIE N BAITAN
Ablatiboa	HONENGAN(D)IK	HAUENGAN(D)IK	HORRENGAN(D)IK	HORIE NGAN(D)IK	HARENGAN(D)IK	HAIE NGAN(D)IK
Adlatibo soila	HONENGANA(T)	HAUENGANA(T)	HORRENGANA(T)	HORIE NGANA(T)	HARENNGANA(T)	HAIE NGANA(T)
Hurbiltze adlatiboa	HONENGANANTZ	HAUENGANANTZ	HORRENGANANTZ	HORIE NGANANTZ	HARENGANANTZ	HAIE NGANANTZ
Muga-adlatiboa	HONENGANAINO	HAUENGANAINO	HORRENGANAINO	HORIE NGANAINO	HARENGANAINO	HAIE NGANAINO
Adlatiboaren gainean eraikia	HONENGANAKO	HAUENGANAKO	HORRENGANAKO	HORIE NGANAKO	HARENGANAKO	HAIE NGANAKO

INDIKATIBOA		NOR		NOR - NORI		NOR - NORK				NOR - NORI - NORK			
				NOR	NORI	NOR		NORK		NOR	NORI	NORK	
BALDINTZAZKOA	ORAINA	naiz	HA	tzai	T	NA	u		T		T		
		haiz	HA	tzai	K/N	HA	u		K/N		K/N		
	da		zai	O	D	u		-		O			
	gara	GA	tzai zki	GU	GA	it u		GU		D i (izki)	GU	GU	
zara	ZA	tzai zki	ZUE	ZA	it u		ZU			ZU	ZU		
zarete	ZA	tzai zki	ZUE te	ZA	it u	zte	ZUE			ZUE	ZUE		
dira		zai zki	E		D	it u		TE		E	TE		
IRAGANA		naiz	NIN	tzai	T	N					N		
		haiz	HIN	tzai	K/N	N					H	K/N	
		da	ZI	tzai	O	N					Z	O	
		gara	GIN	tzai zki	GU	N					ZEN	i (izki)	GU
zara	ZIN	tzai zki	ZU	N					ZEN		ZU		
zarete	ZIN	tzai zki	ZUE te	N					ZEN		ZUE		
dira	ZI	tzai zki	E	N					Z		E		
BALDINTZA		banintz	ba NIN	tzai	T						ba N		
		bahintz	ba HIN	tzai	K/N						ba H	K/N	
		balitz	ba LI	tzai	O						ba L	O	
		bagina	ba GIN	tzai zki	GU						ba GEN	i (izki)	GU
bazina	ba ZIN	tzai zki	ZUE						ba ZEN		ZU		
bazinete	ba ZIN	tzai zki	ZUE te						ba ZEN		ZUE		
balira	ba LI	tzai zki	E						ba L		E		
ONDORIOA	ORAINA	nintzateke	NIN	tzai	T	ke					N	T	ke
		hintzateke	HIN	tzai	K/N	ke					H	K/N	ke
	litzateke	LI	tzai	O	ke					L		O	
	ginateke	GIN	tzai zki	GU	ke					GEN	i (izki)	GU	
zinateke	ZIN	tzai zki	ZUE	ke					ZEN		ZU		
zinatekete	ZIN	tzai zki	ZUE	ke te					ZEN		ZUE		
lirateke	LI	tzai zki	E	ke					L		TE		
IRAGANA		nintzatekeen	NIN	tzai	T	ke	en				N	T	ke
		hintzatekeen	HIN	tzai	K/N	ke	en				H	K/N	ke
		zatekeen	ZI	tzai	O	ke	en				L	O	ke
		ginatekeen	GIN	tzai zki	GU	ke	en				GEN	i (izki)	GU
zinatekeen	ZIN	tzai zki	ZUE	ke	en				ZEN		ZU		
zinateketen	ZIN	tzai zki	ZUE	ke te	N				ZEN		ZUE		
ziratekeen	ZI	tzai zki	E	ke	en				L		TE		
NOR 3. pertsona HAIEK		HURA		nuen	nituen	NIND	u		T	N			
		huen	hituen	HIND	u		K/N	N					
NOR 1. edo 2. pertsona				zuen	zituen	()			-	e	N		
		genuen	genituen	GINT	u		GU	N					
				zenuen	zenituen	ZINT	u		ZU	N			
				zenuten	zenituzten	ZINT	u	zte	ZUE	N			
				zuten	zituzten	()			TE	N			
				banu	banitu	ba NIND	u		T				
				bahu	bahitu	ba HIND	u		K/N				
				balu	balitu	()			-				
				bagenu	bagenu	ba GINT	u		GU				
				bazenu	bazenu	ba ZINT	u		ZU				
				bazenute	bazenituzte	ba ZINT	u	zte	ZUE				
				balute	balituzte	()			TE				
				nuke	nituzke	NIND	u	ke	T				
				huke	hituzke	HIND	u	ke	K/N				
				luke	lituzke	()			-				
				genuke	genituzke	GINT	u	ke	GU				
				zenuke	zenituzke	ZINT	u	ke	ZUE				
				zenukete	zenituzkete	ZINT	u	zte	ke	ZUE			
				lukete	lituzkete	()			TE				
				nukeen	nituzkeen	NIND	u	ke	T	N			
				hukeen	hituzkeen	HIND	u	ke	K/N	N			
				zukeen	zituzkeen	()			-	en			
				genukeen	genituzkeen	GINT	u	ke	GU	N			
				zenukeen	zenituzkeen	ZINT	u	ke	ZUE	N			
				zenuketan	zenituzketan	ZINT	u	zte	ke te	ZUE	N		
				zuketan	zituzketan	()			TE	N			

		NOR	NOR - NORI		NOR - NORK				NOR - NORI - NORK			
AHALERA	ORAINA	naiteke haiteke daiteke gaitezke zaitezke zaitezket daitezke	NOR NA ki HA ki DA ki GA ki ZA ki ZA ki DA ki	NORI T ke K/N ke O ke zki GU ke zki ZU ke zki ZUE ke zki E ke			NOR NA zake HA zake DE zake GA it zake ZA it zake ZA it zake D it zake	NORK T K/N - GU ZU ZUE TE		NOR D	NORI ieza (zki)	NORK T ke K/N ke io ke GU ke ZU ke ZUE ke ie ke
	IRAGANA	nintekeen hintekeen zitekeen gintzekeen zintzekeen zintzekeen zitezkeen	NOR NEN ki HEN ki ZE ki GEN ki ZEN ki ZEN ki ZEN ki	NORI T ke K/N ke O ke zki GU ke zki ZU ke zki ZUE ke zki E ke	nezakeen hezakeen zezakeen genezakeen zenezakeen zenezaketen zezaketen	nitzakeen hitzakeen zitzakeen genitzakeen zenitzakeen zenitzaketen zitzaketen	NOR NINT zake HINT zake () GINT zake ZINT zake ZINT zake ()	NORK T N K/N N - e N GU N ZU N ZUE N TE N		NOR N H Z GEN ZEN ZEN	NORI T ke K/T ke io ke GU ke ZU ke ZUE ke ie ke	NORK T ke K/N ke io ke GU ke ZU ke ZUE ke ie ke
	ALEGIAZKOA	ninteke hinteke liteke gintzeke zintzeke zintzeke litezke	NOR NEN ki HEN ki LE ki GEN ki ZEN ki ZEN ki LE ki	NORI T ke K/N ke O ke zki GU ke zki ZU ke zki ZUE ke zki E ke	nezake hezake lezake genezake zenezake zenezakete lezakete	nitzake hitzake litzake genitzake zenitzake zenitzakete litzakete	NOR NINT zake HINT zake () GINT zake ZINT zake ZINT zake ()	NORK T K/N - GU ZU ZUE TE		NOR N H L GEN ZEN ZEN L	NORI T ke K/N ke io ke GU ke ZUE ke ZUE ke ie ke	NORK T ke K/N ke io ke GU ke ZUE ke ZUE ke ie ke
	ORAINA	nadin hadin dadin gaitezen zaitezen zaitezten daitezen	NOR NA ki HA ki DA ki GA ki ZA ki ZA ki DA ki	NORI T N K/N N O N zki GU N zki ZU N zki ZUE te N zki E N			NOR NA za HA za DE za GA it za ZA it za ZA it za D it za	NORK T N K/N N - N GU N ZU N ZUE N TE N		NOR D	NORI ieza (zki)	NORK T N K/N N io N GU N ZU N ZUE N ie N
IRAGANA	nendin hendin zedin gintzeen zintzeen zintzeen zitezen	NOR NEN ki HEN ki ZE ki GEN ki ZEN ki ZEN ki ZE ki	NORI T N K/N N O N zki GU N zki ZU N zki ZUE te N zki E N	nezan hezan zezan genezan zenezan zenezaten zezaten	nitzan hitzan zitzan genitzan zenitzan zenitzaten zitzaten	NOR NINT za HINT za () GINT it za ZINT it za ZINT it za () it	NORK T N K/N N - N GU N ZU N ZUE N TE N		NOR N H Z GEN ZEN ZEN Z	NORI T N K/N N io N GU N ZUE N ZUE te N ie te N	NORK T N K/N N io N GU N ZUE N ZUE te N ie te N	
AGINTERA	- hadi bedi - zaitez zaitezte bitez	NOR - HA ki BE ki - ZA ki ZA ki BE ki	NORI T K/N O GU ZU ZUE E	- ezak/n - - ezazu ezazue -	- itzak/n - - itzazu itzazue -	NOR NA za BE za GA it za - ZU ZUE B it za	NORK () K/N - () ZU ZUE TE		NOR (b)	NORI ieza (zki)	NORK T () K/N K/N io - GU () ZU ZU ZUE ZUE ie TE	

ZENBAKIAK

0 zero/huts	39 hogeita hemeretzi	78 hirurogeita hemezortzi
1 bat	40 berrogei	79 hirurogeita hemeretzi
2 bi	41 berrogeita bat	80 laurogei
3 hiru	42 berrogeita bi	81 laurogeita bat
4 lau	43 berrogeita hiru	82 laurogeita bi
5 bost	44 berrogeita lau	83 laurogeita hiru
6 sei	45 berrogeita bost	84 laurogeita lau
7 zazpi	46 berrogeita sei	85 laurogeita bost
8 zortzi	47 berrogeita zazpi	86 laurogeita sei
9 bederatzi	48 berrogeita zortzi	87 laurogeita zazpi
10 hamar	49 berrogeita bederatzi	88 laurogeita zortzi
11 hamaika	50 berrogeita hamar	89 laurogeita bederatzi
12 hamabi	51 berrogeita hamaika	90 laurogeita hamar
13 hamahiru	52 berrogeita hamabi	91 laurogeita hamaika
14 hamalau	53 berrogeita hamahiru	92 laurogeita hamabi
15 hamabost	54 berrogeita hamalau	93 laurogeita hamahiru
16 hamasei	55 berrogeita hamabost	94 laurogeita hamalau
17 hamazazpi	56 berrogeita hamasei	95 laurogeita hamabost
18 hemezortzi	57 berrogeita hamazazpi	96 laurogeita hamasei
19 hemeretzi	58 berrogeita hemezortzi	97 laurogeita hamazazpi
20 hoge	59 berrogeita hemeretzi	98 laurogeita hemezortzi
21 hogeita bat	60 hirurogei	99 laurogeita hemeretzi
22 hogeita bi	61 hirurogeita bat	100 ehun
23 hogeita hiru	62 hirurogeita bi	101 ehun eta bat
24 hogeita lau	63 hirurogeita hiru	200 berrehun
25 hogeita bost	64 hirurogeita lau	300 hirurehun
26 hogeita sei	65 hirurogeita bost	400 laurehun
27 hogeita zazpi	66 hirurogeita sei	500 bostehun
28 hogeita zortzi	67 hirurogeita zazpi	600 seiehun
29 hogeita bederatzi	68 hirurogeita zortzi	700 zazpiehun
30 hogeita hamar	69 hirurogeita bederatzi	800 zortziehun
31 hogeita hamaika	70 hirurogeita hamar	900 bederatziehun
32 hogeita hamabi	71 hirurogeita hamaika	1.000 mila
33 hogeita hamahiru	72 hirurogeita hamabi	1.200 mila eta berrehun
34 hogeita hamalau	73 hirurogeita hamahiru	1.201 mila berrehun eta bat
35 hogeita hamabost	74 hirurogeita hamalau	1.991 mila bederatziehun eta
36 hogeita hamasei	75 hirurogeita hamabost	laurogeita hamaika
37 hogeita hamazazpi	76 hirurogeita hamasei	...
38 hogeita hemezortzi	77 hirurogeita hamazazpi	1.000.000 milioi bat